

Toelichting op de Beleidsregels scholing Wet investeren in jongeren 2009

Algemeen

Artikel 15 Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren (WIJ) 2009 biedt het College de mogelijkheid aan een jongere scholing en educatie als zelfstandig werkleeraanbod of onderdeel daarvan aan te bieden. Lid 6 van dit artikel 15 verplicht het College nadere regels vast te stellen over de inzet en uitvoering van scholing. Onderhavige beleidsregels voorzien hierin.

Bij het opstellen van deze beleidsregels waren de volgende uitgangspunten¹, in ieder geval leidend:

- *In het werkleeraanbod moet altijd ruimte zijn voor scholing en educatie als dat bijdraagt aan de vergroting van de kans op duurzame uitstroom naar de arbeidsmarkt,*
- *Binnen het werkleeraanbod wordt bij voorkeur gekozen voor een aanbod op de hoogst haalbare sport op de participatieladder, waarbij werk, scholing en educatie en voorbereiding op het ondernemerschap als hoogste sport worden beschouwd,*
- *Bij de keuze voor een werkleeraanbod moet het meest passende traject worden gekozen en bij gebrek aan beschikbaarheid van trajecten:*
  - o *Kan een minder passend traject pas ingezet worden als niet binnen afzienbare termijn het meest passende traject beschikbaar komt,*
  - o *Wordt niet gekozen voor trajecten die niet passend zijn.*

Scholing vormt een belangrijk instrument om het hoofddoel van WIJ, duurzame arbeidsparticipatie van een jongere, te realiseren of daarvoor een zo adequaat mogelijke basis te leggen. Die scholing kan, voor zover regulier onderwijs voor de jongere geen daadwerkelijke optie (meer) is, als - vastgestelde - noodzakelijke tussen- of opstap voor inschakeling op de arbeidsmarkt in voltijdse vorm plaatsvinden. Echter voor zover niet de noodzakelijk geachte vorm, vindt de scholing bij voorkeur plaats in combinatie met werken gedurende één of meer dagen, daar deze mengvorm door de koppeling van theorie en praktijk een effectief en efficiënt instrument voor duurzame arbeidsinschakeling gebleken is. Gebrek aan en voortijdig beëindigen van opleiding dan wel niet of onvoldoende bijhouden van kennis en vaardigheden, zeker aan het begin van de professionele carrière, zijn er veelvuldig de oorzaak van dat een jongere op korte en lange termijn geen vaste plek op de arbeidsmarkt kan verkrijgen. Door in het specifieke geval juist te investeren in scholing dan wel de (voorkeurs)combinatie van leren en werken kan het College een gunstiger en stabielere arbeidsmarktpositie voor de jongere bewerkstelligen dan wel bevorderen. Inzet is slechts dan aan de orde als, op basis van een zorgvuldige diagnose, scholing het meest passende (deel)werkleeraanbod vormt, afgestemd op de situatie en (verwachte) ontwikkeling van de jongere.

Zoals uit de titel van de beleidsregels blijkt, zien deze toe op scholing. Het betreft vrijwel uitsluitend onderwijs dat arbeidsmarktrelevant is en in beginsel binnen afzienbare termijn (her)inschakeling op de arbeidsmarkt mogelijk moet maken.

Scholing moet onderscheiden worden van educatie, die op grond van artikel 15 Verordening werkleeraanbod WIJ 2009 eveneens aangeboden kan worden. Educatie in de zin van de verordening omvat opleiding(en) of vorming die - primair - gericht is op lichamelijke,

---

¹ Conform motie 1 bij de vaststelling van de verordening 'Werkleeraanbod WIJ 2009' (RV 09.0112)

geestelijke en sociale (zelf)redzaamheid, ontwikkeling en ontplooiing. Die (zelf)redzaamheid, ontwikkeling en ontplooiing is ook van belang - en soms onontbeerlijk - voor goed functioneren in een werk- of andere sociale omgeving. Educatie kan, op basis van een zorgvuldige diagnose, als zelfstandig werkleeraanbod of onderdeel daarvan aangeboden worden. Dit kan bijv. gelijktijdig met of als opstap naar scholing, gesubsidieerde arbeid, werkstage dan wel in combinatie met sociale activering die gericht is op duurzame arbeidsparticipatie. Door de diversiteit aan educatievormen in combinatie met de specifieke persoonlijk situatie is dit bij uitstek een zaak van maatwerk. Om die reden is er dan ook van afgezien hiervoor beleidsregels vast stellen. Artikel 15 Verordening werkleeraanbod WIJ 2009 biedt een voldoende grondslag om educatie op maat aan te bieden, indien dit noodzakelijk geacht wordt.

Artikelsgewijze toelichting

Daar waar geen toelichting is gegeven wordt het artikel en/of lid voldoende duidelijk geacht.

Artikel 1

In aanvulling op de in de beleidsregels gehanteerde begrippen uit de Verordening werkleeraanbod WIJ 2009 is het begrip scholing nader gedefinieerd om eenduidig voor de jongere en uitvoerders van de beleidsregels aan te geven wat onder dit instrument verstaan moet worden en daarmee tevens richting te geven aan de inzet daarvan.

Artikel 2

Het college biedt in artikel 1 omschreven scholing aan de jongere aan, wanneer deze scholing hem in staat stelt een startkwalificatie - een opleiding op minimaal HAVO-, VWO of MBO 2-niveau - of andere gecertificeerde c.q. gediplomeerde kennis, competenties en vaardigheden te verwerven om een voor hem geschikt geachte taak, functie of beroep te kunnen vervullen. In dit kader zij nog nadrukkelijk gemeld dat een startkwalificatie niet het maximale ijkpunt is, doch eerder de ondergrens vormt. Als een opleiding op hoger niveau dan startkwalificatie noodzakelijk is om een duurzame plek op de arbeidsmarkt te verwerven, dan kan die scholing, mits zorgvuldig beoordeeld en beargumenteerd, aangeboden worden. Uiteraard biedt het College elke vorm van scholing alleen aan als, naar zijn oordeel, de jongere dit doel niet via het reguliere onderwijs kan realiseren. Hiervoor wordt ook verwezen naar artikel 5 lid 3 en 4 Verordening werkleeraanbod WIJ 2009 plus de toelichting daarop (lid 1).

Om objectief, zorgvuldig en toegespitst op het individuele geval te kunnen besluiten scholing in bovenbedoelde zin aan te bieden, dient er een beoordelingskader te zijn. Het Protocol indicatie scholing WIJ, dat als bijlage een integraal onderdeel van de beleidsregels vormt, biedt een dergelijk beoordelingskader. Met behulp van dit protocol kan de gemeentelijk casemanager of de casemanager van een ingeschakeld re-integratiebedrijf in ieder geval de noodzaak, soort en haalbaarheid bepalen alsmede de voorgestelde soort toetsen aan de door het College in artikel 3 gestelde kaders van in te zetten scholing (lid 2 en 3).

Artikel 3

In dit artikel zijn de aan de scholing verbonden randvoorwaarden qua inhoud, duur en kosten vermeld. Zoals hierboven reeds aangegeven, worden deze via het toe passen protocol getoetst.

Onder de te vergoeden (maximale) kosten worden de totale kosten verstaan, zoals die o.a. voor intake, studiemiddelen, reizen, begeleiding, examen (lid 4).

Afwijking van duur en kosten is, mits objectief en zorgvuldig beoordeeld en beargumenteerd, mogelijk om in bijzondere gevallen maatwerk te kunnen bieden (lid 3 en 5).

Artikel 4

Dit artikel ziet toe op situaties, waarin de jongere op eigen initiatief een scholing volgt of wenst te volgen, die niet door het College als noodzakelijk in de zin van artikel 2 bevonden is. Om een doelmatige uitvoering van een werkleeraanbod - in welke vorm dan ook - te kunnen verzekeren, is bepaald dat het College toestemming dient te verlenen voor andere scholing dan op grond van artikel 2 (lid 1). Met de uitvoering van dit artikel zijn uiteraard nauw verbonden de uit artikel 7 voortvloeiende inlichtingen- i.c. meldingsplicht door de jongere en daaraan mogelijk te verbinden consequenties (tijdelijke verlaging inkomensvoorziening en/of intrekking of herziening werkleeraanbod) bij verwijtbaar niet nakomen daarvan.

Voor een aantal scholingssituaties- en typen is geen toestemming benodigd, omdat deze in de regel de uitvoering van een werkleeraanbod niet behoeven te belemmeren. Waar dat overigens in de praktijk toch het geval blijkt, zal het College de jongere moeten wijzen op de prioriteit van het uitvoeren en afronden van het werkleeraanbod alsmede op de eerder vermelde consequenties indien hij de uitvoering en afronding daarvan hindert (lid 2).

Indien het College op grond van lid 1 toestemming onthouden heeft aan scholing die niet als noodzakelijk op grond van artikel 2 aangemerkt kan worden, is er ook geen aanleiding om daarvan de kosten te dragen. Immers deze scholing draagt niet bij aan c.q. leidt niet tot duurzame arbeidsparticipatie. Voorgaande geldt ook voor de in lid 2 genoemde scholingssituaties en -typen, tenzij in het kader van de vaststelling en uitvoering van een werkleeraanbod beoordeeld is dat de betreffende scholingssituatie/-type als noodzakelijk in de zin van artikel 2 lid 1 beschouwd kan worden. Is dat laatste het geval, dan kan er een vergoeding verstrekt worden conform de bepalingen van artikel 3 lid 4 en 5 (lid 3).

Artikel 5

Dit artikel met verwijzing naar artikel 7 Verordening werkleeraanbod WIJ 2009 is opgenomen om de uitvoerders van deze Beleidsregels en de jongere nogmaals expliciet duidelijk maken dat aan de WIJ verbonden verplichtingen voor invulling en uitvoering van een werkleeraanbod, de inlichtingen- en de medewerkingsplicht ook onverkort van toepassing zijn op de toekenning, uitvoering van en deelname aan scholing als voorziening gericht op duurzame arbeidsschakeling. Voor nadere uitleg wordt verwezen naar de toelichting op artikel 7 Verordening werkleeraanbod WIJ 2009.

Artikel 7

Als de jongere één of meer verplichtingen als bedoeld in artikel 6 van de beleidsregels - zie toelichting daarop en verwijzing naar artikel 7 Verordening werkleeraanbod WIJ 2009 - voor de toekenning, uitvoering van en deelname aan scholing niet nakomt *en* hem dit te verwijten valt, kan het College de scholing als werkleeraanbod of onderdeel daarvan intrekken of herzien op grond van artikel 21 onder b WIJ (lid 1).

Zoals aangegeven in de toelichting op artikel 21 Verordening werkleeraanbod WIJ 2009 is er - anders dan voor de inkomensvoorziening - in de WIJ geen juridische grondslag voor terugvordering van ten onrechte verstrekte vergoedingen c.q. gemaakte kosten van voorzieningen en/of ondersteuning i.c. scholing aanwezig.

Daar de in het kader van scholing verstrekte vergoedingen c.q. gemaakte kosten als subsidie in de zin van artikel 4:21 lid 1 Algemene wet bestuursrecht aangemerkt kunnen worden, kan het College deze kosten wel met toepassing van Afdeling 4.2.7 Algemene wet bestuursrecht terugvorderen. Terugvordering van kosten van ondersteuning of een voorziening is krachtens art. 4:57 lid 1 Algemene wet bestuursrecht mogelijk op grond van de zgn. onverschuldigde

betaling van de subsidie. Voor nadere uitleg en details inzake terug- en invordering wordt verwezen naar de toelichting op artikel 21 Verordening werkleeraanbod WIJ 2009 (lid 2). Uit de term 'kan' in beide leden blijkt dat het een bevoegdheid van het College betreft. Het College kan derhalve per individuele situatie, gelet op de mate van verwijtbaarheid en omstandigheden van de jongere, besluiten al dan niet tot intrekking of herziening resp. terugvordering over te gaan. Dit vereist echter een zorgvuldig onderzoek, rapportage en afweging van alle belangen, relevante feiten en omstandigheden alsmede een beschikking die specifiek gemotiveerd is.